

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Μοσχάτο, 2-9-2022

ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΤΑΥΡΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Προς:

ΤΟΝ κ. ΠΡΟΕΔΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΤΑΥΡΟΥ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Της Δικηγόρου του Δήμου Μοσχάτου – Ταύρου Ευγενίας Β. Παπαθεοδώρου
(Α.Μ.: 20019 ΔΣΑ).

Θέμα : Λήψη απόφασης για την κατάρτιση εξωδικαστικού συμβιβασμού με τον κ. Θ. Ζ του Π , κάτοικο Μοσχάτου Αττικής (οδός Πλάτωνος αρ.) επί της με αριθ. πρωτ. εισερχομένων στον Δήμο 2454/2022 αίτησής του.

ΣΧΕΤ: 1) Η με αριθ. πρωτ. εισερχομένων στον Δήμο 2454/2022 αίτηση του Θ Ζ του Π ,

2) Τρεις (3) φωτογραφίες που απεικονίζουν τις υλικές ζημιές (τα βλαβέντα μέρη) του αυτοκινήτου (συνημμένες στην ως άνω αίτηση) ,

3) Φωτοτυπία της άδειας κυκλοφορίας του με αριθ. αυτοκινήτου, κατασκευής εργοστασίου S (συνημμένη στην ως άνω αίτηση),

4) Η με ημερομηνία 24.6.2022 φορολογική απόδειξη συνολικού ποσού 851,88 ευρώ, σε συνδυασμό με το έντυπο εκτίμησης εργασιών του συνεργείου φανοποιίας αυτοκινήτων (που εξέδωσε την απόδειξη) περί των απαιτούμενων εργασιών για την αποκατάσταση των ζημιών του αυτοκινήτου του αιτούντος και του κόστους αυτών ,

5) Το με αριθ. πρωτ. 10935/9.6.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ,Κυκλικής Οικονομίας και Ανακύκλωσης του Δήμου προς τη Νομική Υπηρεσία με θέμα : «Απάντηση της Υπηρεσίας μας στο με αρ. πρωτ. 2454/2022 έγγραφο».

6) Η από 2.9.2022 υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής, ότι δεν έχει λάβει αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία στην οποία είναι ασφαλισμένο το όχημά του, για τις υλικές ζημιές ,την αποκατάσταση των οποίων ζητά με τη με αριθ. πρωτ. εισερχομένων στον Δήμο 2454/2022 αίτησή του.

Κύριε Δήμαρχε- Πρόεδρε,

Σας εκθέτω τα ακόλουθα σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα:

1. Ιστορικό – Επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου

α. Με την αναφερόμενη στο θέμα με αριθ. πρωτ. εισερχομένων στον Δήμο 2454/2022 αίτησή του ο Θ: Z του Π ζητά από τον Δήμο να του καταβάλει συμβιβαστικώς (διά της σύναψης εξώδικου συμβιβασμού) αποζημίωση για την αποκατάσταση των ζημιών («σημάδια από χαλίκια και γρασίδι στην αριστερή πλευρά του οχήματός του»), που προκλήθηκαν στο σταθμευμένο επί της οδού Πλάτωνος 2 αυτοκίνητό του με αριθ. κυκλοφορίας , κατασκευής εργοστασίου S εξαιτίας της πραγματοποίησης εργασιών από συνεργείο του

Δήμου επί της οδού Πλάτωνος κατά τις πρωινές ώρες της 7^{ης}-2-2022, χωρίς να έχει λάβει χώρα σήμανση προειδοποίησης εργασιών.

β. Οι υλικές ζημιές του οχήματος απεικονίζονται στις τρεις προσκομισθείσες από τον αιτούντα φωτογραφίες.

γ. Για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητο του αιτούντος και συγκεκριμένα για το κόστος προμήθειας ανταλλακτικών και τη δαπάνη εργασιών απαιτήθηκε και δαπανήθηκε ποσό 851,88 € (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%), όπως αυτές περιγράφονται και αναλύονται στη με ημερομηνία 24.6.2022 φορολογική απόδειξη της ατομικής επιχείρησης «Καζίδης Γεωρ. Ηλίας, Φανοποιία-Βαφές Εμπορία Ανταλλακτικών» συνολικού ποσού 851,88 ευρώ, σε συνδυασμό με το έντυπο εκτίμησης εργασιών του συνεργείου φανοποιίας αυτοκινήτων (που εξέδωσε την απόδειξη) περί των απαιτούμενων εργασιών για την αποκατάσταση των ζημιών του αυτοκινήτου του αιτούντος και του κόστους αυτών.

II. Τίθενται προς απάντηση τα εξής νομικά ζητήματα:

A. Η διερεύνηση της συνδρομής στην υπό κρίση περίπτωση αστικής/αντικειμενικής ευθύνης του Δήμου προς αποζημίωση του αιτούντος (κατά τα άρθρα 105,106 ΕισΝΑΚ) και στο πλαίσιο αυτής η διερεύνηση των ακόλουθων προϋποθέσεων, που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά :

α) η ύπαρξη ή μη παράνομης πράξης του Δήμου ,

β) η ύπαρξη ή μη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης πράξης και του επελθόντος αποτελέσματος (ζημίας),

B. Η δυνατότητα σύναψης εξώδικου συμβιβασμού εκ μέρους του Δήμου .

Συγκεκριμένα:

A. Ως προς τη συνδρομή ευθύνης του Δήμου προς αποκατάσταση της ζημίας του αιτούντος

A.1. Η αστική ευθύνη του Δήμου (κατά τα άρθρα 105,106 ΕισΝΑΚ)

1. Η υποχρέωση των ΟΤΑ προς αποζημίωση θεμελιώνεται στα άρθρα 105 και 106 Εισ.Ν.Α.Κ, τα οποία ορίζουν ότι: *«Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του εθνικού συμφέροντος...»* και *«οι διατάξεις εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων και κοινοτήτων ...από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους».*

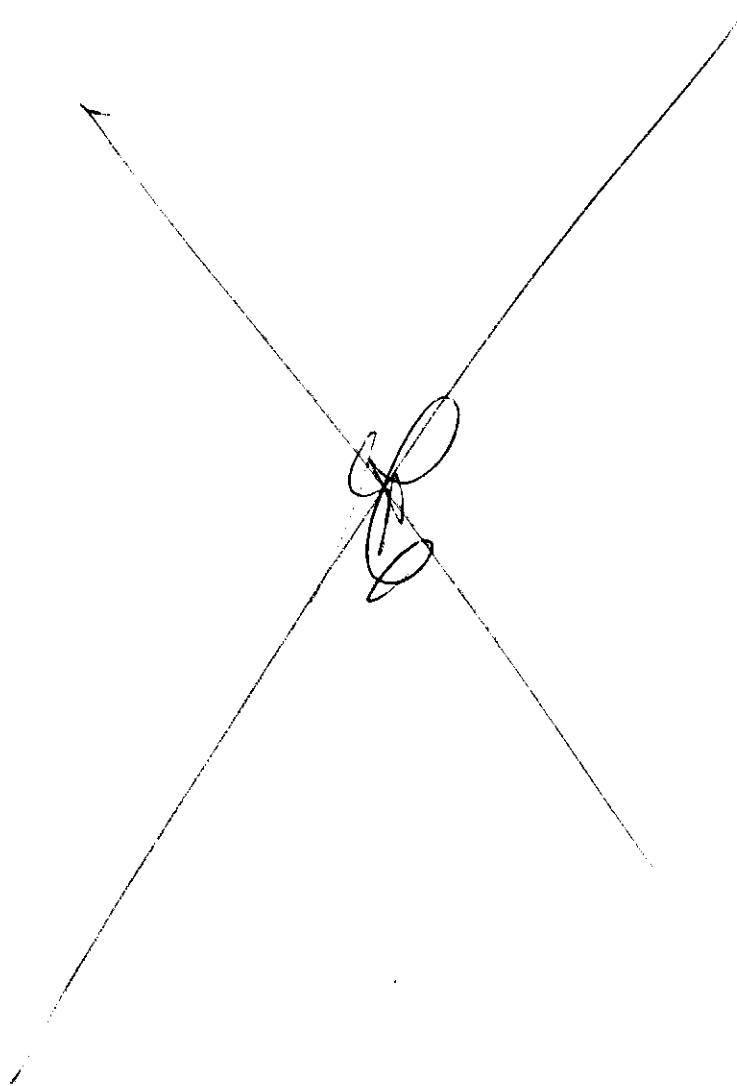
2. Η παράνομη παράλειψη έγκειται στην παράβαση της διοικητικής υποχρεώσεως επιμελείας. Εκείνος που επιτρέπει να υπάρχει μια εστία διακινδύνευσης, στο πεδίο για το οποίο είναι υπεύθυνος, πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα ώστε να αποτρέψει τον κίνδυνο, που μπορεί να επαπειλήσει τρίτους. Εάν δεν αποσοβήσει τον κίνδυνο, είναι υποχρεωμένος να καλύψει τη ζημία που προκλήθηκε, , συνεπεία της παράλειψης αυτής, βάσει των άρθρων 105-106 του ΕισΝΑΚ και μάλιστα χωρίς να απαιτείται να αποδειχθεί υπαιτιότητα των αρμοδίων οργάνων του, λόγω της καθιερούμενης με τις ίδιες ως άνω διατάξεις αντικειμενικής ευθύνης του (ενδεικτικά: Θ. Κιουπτσίδη: «Κρατική Ευθύνη από παράλειψη», Εισήγηση Δ.Ράικου στο Επιστημονικό Συνέδριο «Ζητήματα Αστικής Ευθύνης του Δημοσίου και των ΟΤΑ από αυτοκινητικά ατυχήματα» Πάτρα 24/25-9-2010, ΣΤΕ 3098/2015, 4331/2000 (Α' Τμ), ΔΕφΚομ 185/2014, ΔΕφΑΘ 5124/2014, 2287/2009, 70/2006, ΔΕφ. Πειρ. (Ε' Τμήμα), 286/2011, ΔΠρΠειρ 132/2019, 10016/2019, 6462/2019).

A.2. Ως προς τη συνδρομή ευθύνης του Δήμου από παράνομη πράξη και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου με την επελθούσα ζημία στην υπό κρίση περίπτωση

Όπως προκύπτει από τα έγγραφα του φακέλου, ιδίως δε από το με αριθ. πρωτ. 10935/9.6.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ,Κυκλικής Οικονομίας και Ανακύκλωσης του Δήμου προς τη Νομική Υπηρεσία με θέμα : «Απάντηση της Υπηρεσίας μας στο με αρ. πρωτ. 2454/2022 έγγραφο», η ευθύνη του Δήμου για

τη ζημία που προκλήθηκε στο αυτοκίνητο του αιτούντος Σ Θ είναι ομολογημένη.

Συγκεκριμένα, το ως άνω έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Κυκλικής Οικονομίας και Ανακύκλωσης του Δήμου, το οποίο παρατίθεται αυτούσιο, κατόπιν ηλεκτρονικής σάρωσης, έχει κατά το περιεχόμενό του ως ακολούθως :

10/06/2022
- Νομική Υπηρεσία
H

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΤΑΥΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
Αρ. Πρωτ. 20435

Μοσχάτο, 9/6/22

**ΘΕΜΑ: ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ ΣΤΟ
ΜΕ ΑΡ. ΠΡΩΤ. 2454/11-2-22 ΕΓΓΡΑΦΟ**

Σχετικά με το αρ. πρωτ. 2454/11-2-2022 αίτημα του κου Ζ Θ σύμφωνα με το οποίο στις 7/2/22 πραγματοποιήθηκαν εργασίες του Δήμου μας επί της οδού Πλάτωνος στη Δ. Κ. Μοσχάτου, κατά τις πρωινές ώρες, οι οποίες προκάλεσαν σημάδια στην αριστερή πλευρά του οχήματος, σταθμευμένο επί της οδού Πλάτωνος 2,

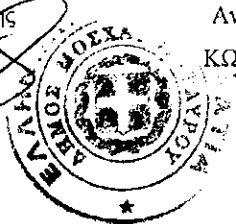
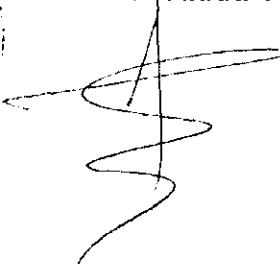
Σας γνωρίζουμε ότι:

Η υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου μας είχε προγραμματισμένες εργασίες στην Πλάτωνος κατά την άνωθεν αναγραφόμενη ημερομηνία και ώρα. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αυτών προκλήθηκαν ζημιές στο όχημα με αριθ. Κυκλοφορίας από το συνεργείο της υπηρεσίας μας, όπως αυτές αναφέρονται και στην αίτηση του κου Ζ Θ ιδιοκτήτη του ως άνω οχήματος και στο συνημμένο στην αίτηση έντυπο εκτίμησης εργασιών.

ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ

Προϊστ. Γραφείου Κίνησης
ΑΤΣΛΑΡΟΣ ΤΡΥΦΩΝΑΣ

Αναπλ. Προϊστ. Δ/σης Καθαριότητας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΛΑΝΤΟΥΝΗΣ

Με βάση το ως άνω έγγραφο προκύπτει δηλαδή και συνομολογείται η ευθύνη του Δήμου για τη ζημία που προκλήθηκε από την Υπηρεσία Καθαριότητας στο όχημα του αιτούντος κατά τη διενέργεια εργασιών και η οποία θεμελιώνεται στο γεγονός ότι τα όργανα του Δήμου και στη συγκεκριμένη περίπτωση η Υπηρεσία Καθαριότητας κατά την εκτέλεση προγραμματισμένων εργασιών δεν μερίμνησε για την τοποθέτηση ταινιών σήμανσης-προειδοποίησης στον χώρο, όπου θα εκτελούνταν οι εργασίες, ώστε να απομακρυνθούν τα σταθμευμένα αυτοκίνητα και να αποτραπεί ο κίνδυνος πρόκλησης ζημίας, αφού κατά την κοινή πείρα και τη λογική πορεία των πραγμάτων ήταν δυνατό να προκληθεί ζημία σε πράγματα, όπως πράγματι προκλήθηκε και συνομολογείται στο ως άνω έγγραφο.

δ. Ενόψει των παραπάνω έχω τη γνώμη ότι οι υλικές ζημιές που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητο του αιτούντος συνδέονται αιτιωδώς με την παράλειψη του Δήμου να μεριμνήσει διά της τοποθέτησης ταινιών σήμανσης-προειδοποίησης για την απομάκρυνση των σταθμευμένων οχημάτων προς τον σκοπό αποτροπής πρόκλησης ζημίας, όπως αυτή που προκλήθηκε στο αυτοκίνητο του αιτούντος και η οποία συνομολογείται από την Υπηρεσία του Δήμου που διενήργησε τις εργασίες. Συνεπώς, θεμελιώνεται ευθύνη του Δήμου για αποζημίωση, με βάση τα άρθρα 105 και 105 του ΕισΝΑΚ κατά τα προαναφερόμενα.

Β. Ως προς τη δυνατότητα σύναψης εξώδικου συμβιβασμού εκ μέρους του Δήμου

Β.1. Το άρθρο 871 του ΑΚ ορίζει ότι :*«με τη σύμβαση του συμβιβασμού οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μία φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση»*. Από την άνω διάταξη προκύπτει, ότι ο συμβιβασμός αποτελεί αμφοτεροβαρή σύμβαση, η οποία, αν μεν γίνεται στα πλαίσια εκκρεμούς δίκης υπό τους όρους του άρθρου 293 του ΚΠολΔ επιφέρει αυτοδικαίως κατάργηση της εκκρεμούς δίκης, ενώ αν γίνεται εκτός εκκρεμούς δίκης (εξώδικος) κρίνεται ως προς το κύρος του κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου (παρ.2 άρθρου 293 ΚΠολΔ). Βασική προϋπόθεση για τη συγκρότηση του συμβιβασμού είναι η αμοιβαία υποχώρηση των μερών. Το χαρακτηριστικό αυτό δεν λαμβάνεται με τη στενή τεχνική

έννοια του όρου, αλλά υπό ευρεία έννοια των εν γένει συναλλαγών. Δεν είναι απαραίτητο έτσι να αφορά η παραίτηση ή υποχώρηση ένα μέρος της εκκρεμούς σχέσης. Αρκεί ότι ο διάδικος ή το ένα συμβαλλόμενο μέρος προβαίνει σε μία υποχώρηση, γιατί σε αντίστοιχη υποχώρηση προβαίνει και το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Η υποχρέωση στην οποία προβαίνει το ένα μέρος δεν είναι απαραίτητο να είναι ισάξια προς την υποχώρηση του άλλου μέρους.

Ο εξώδικος συμβιβασμός εξάλλου προϋποθέτει τη **συναίνεση** και των δυο εμπλεκομένων μερών. Ως εκ τούτου, η ενεργοποίηση των διατάξεων περί εξωδίκου συμβιβασμού από πλευράς του Δήμου εναπόκειται αποκλειστικά στην αποφασιστική αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής ή του Δημοτικού Συμβουλίου κατά περίπτωση. Δεν τίθεται, συνεπώς, ζήτημα εντολής (ή «παραινέσεως» ή «ενθαρρύνσεως») προς το Δήμο από άλλη δημόσια αρχή, ώστε αυτός να προχωρήσει στη λήψη της σχετικής αποφάσεως. Ωστόσο, κατά την εξέταση των νομικών προϋποθέσεων και πραγματικών περιστατικών από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο του Δήμου, προκειμένου να αποφασιστεί αν τελικά ο τελευταίος θα προχωρήσει σε εξώδικο συμβιβασμό, θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι **θετικές επιπτώσεις** που ο συμβιβασμός τέτοιου είδους θα έχει όχι μόνο στο πρόσωπο που διεκδικεί αποζημίωση, αλλά και στον ίδιο τον Δήμο καθώς: αα) Η δικαστική επίλυση της διαφοράς είναι δυνατόν να έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική επιβάρυνση του Δήμου, δεδομένου ότι, σε περίπτωση δικαίωσης του ζημιωθέντος, η δαπάνη του Δήμου προσαυξάνεται με τα δικαστικά έξοδα αυτού και τους επιδικαζόμενους τόκους, ενώ είναι επίσης πιθανό να ασκηθεί κατά του υπαιτίου ή των υπαιτίων για την παράλειψη, ποινική δίωξη για αμέλεια «παρά υποχρέου» με επιπλέον επιβάρυνση των υπηρεσιών του Δήμου (τεχνικής και νομικής) για τη νομική κάλυψη τους, ββ) Επιτυγχάνεται η ταχύτερη αποζημίωση του ζημιωθέντος, ο οποίος διαφορετικά είναι υποχρεωμένος συχνά να περιμένει την πάροδο μεγάλου χρονικού διαστήματος, έως ότου εκδικασθεί η υπόθεση, αλλά και προάγεται η εμπιστοσύνη του προς τη διοίκηση και γγ) Αποφορτίζεται παράλληλα ο μηχανισμός απονομής της δικαιοσύνης (ΥΠ.ΕΣ. οικ.45351/12.11.2013).

Β.2. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 72 παρ. 1, περ. ι' του Ν. 3852/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου

έχει την αρμοδιότητα να αποφασίσει , όταν η απαίτηση δεν υπερβαίνει το όριο των 60.000 Ευρώ, πλέον ΦΠΑ, τον εξώδικο συμβιβασμό και η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης.

B.3. Η δυνατότητα επιδίωξης εξώδικου συμβιβασμού σε θέματα αστικής – αντικειμενικής ευθύνης των ΟΤΑ καταλαμβάνεται από το προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο ,ενώ η άρνηση του Δήμου να κάνει χρήση των σχετικών διατάξεων συνιστά μορφή κακοδιοίκησης (επανειλημμένες παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη σε Δήμους με αφετηρία την ειδική έκθεσή του με τίτλο «Η περίπτωση υλικών ζημιών σε οχήματα από ανωμαλίες του οδοστρώματος ή άλλες παρεμφερείς αιτίες» ,που εκπόνησε το 2004 και σύμφωνα με πιο πρόσφατη ειδική έκθεσή του με τίτλο «Δημοτικές πρόσοδοι και άλλα θέματα»).

Δηλαδή οι Δήμοι υποχρεούνται να εξετάζουν τη δυνατότητα της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών τους με τους πολίτες υπό τις προϋποθέσεις του νόμου και υπό τον όρο να καλύπτεται μόνο η θετική ζημιά των πολιτών .

Συνεπώς η τελική επίτευξη εξώδικου συμβιβασμού εναπόκειται μεν στη διακριτική ευχέρεια του Δήμου, η **εξέταση** ωστόσο του σχετικού **αιτήματος** αποτελεί **υποχρέωση** του Δήμου, η δε άρνησή του να κάνει χρήση των σχετικών διατάξεων του άρθρου 72 παρ. 1 περ. ι' του ν. 3852/2010 και να επιλύσει οικονομικές διαφορές παραβιάζει ευθέως τον νόμο και συνιστά μορφή κακοδιοίκησης (Ειδική Έκθεση Συνηγόρου του Πολίτη του Ιουλίου 2014).

B.4. Περαιτέρω , στα πλαίσια του διενεργουμένου από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικού ελέγχου, όταν εντέλλονται δαπάνες που ενσωματώνουν απαιτήσεις, οι οποίες έχουν ως γενεσιουργό λόγο έναν εξώδικο συμβιβασμό, ερευνάται, αν τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις, που ορίζει ο νόμος, τόσο ως προς τα τυπικά, εξωτερικά, στοιχεία της πράξης του συμβιβασμού, που αφορούν στη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου και στην απόφαση του αρμοδίου οργάνου, όσο και ως προς τα ουσιαστικά, εσωτερικά, στοιχεία της πράξεως, υπό την έννοια ότι η σχετική δαπάνη μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμβιβασμού, προβλέπεται από διάταξη νόμου και συνοδεύεται από τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, που αποδεικνύουν τη σχετική

απαίτηση (βλ. πράξεις ΕΣ VII Τμ. 49/2010, 15/2008). Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι: **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλομένης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του Δήμου, που δεν έχει τεθεί μόνο χάριν του δημόσιου συμφέροντος, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών (πρβλ. ΣΤΕ 740/2001)- η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του Δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκτασή της καθώς και οι συνθήκες προκλήσεώς της, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως και της ζημίας που επήλθε, υπό την έννοια ότι η φερομένη ως «ζημιογόνος» πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιογόνο αποτέλεσμα, τότε η πράξη του συμβιβασμού παρέχει νόμιμο έρεισμα για την αξίωση του ζημιωθέντος κατά του Δήμου και ως εκ τούτου για την εντελλόμενη δαπάνη. Συνεπώς σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία η εντελλόμενη δαπάνη έχει ως γενεσιουργό λόγο ένα πρακτικό εξώδικου συμβιβασμού, το οποίο ο Δήμος έχει καταρχήν τη δυνατότητα να καταρτίσει για την εξισορρόπηση των εκατέρωθεν αξιώσεων στα πλαίσια μιας εξώδικης επιλύσεως της διαφοράς, δεν αρκεί για το Ελεγκτικό Συνέδριο η πρόβλεψη της δυνατότητας αυτής και η τήρηση της ενδεδειγμένης από το Δήμο διαδικασίας, (άρθρο 72 παρ. 1 περ. ιδ' του ν. 3852/2010), αλλά θα πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο αντικειμενικό και αδιαμφισβήτητο η ύπαρξη και η ακριβής έκταση της ζημίας, καθώς και ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιογόνας πράξης ή παραλείψεως και του ζημιογόνου αποτελέσματος, ο οποίος υφίσταται μόνο όταν αποδεικνύεται ότι η φερομένη ως ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς τη συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει τη συγκεκριμένη ζημία (βλ. πράξεις ΕΣ VII Τμ. 264/2011, 49/2010).

Συνεπώς, όπως έχει πλέον αναγνωρίσει με πράξεις του το Ελεγκτικό Συνέδριο, η πράξη του συμβιβασμού παρέχει νόμιμο έρεισμα για την αξίωση αποζημίωσης, εφόσον με το άρθρο 72 (παρ. 1 περ. ι') του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, παρέχεται στους Δήμους η δυνατότητα να προβαίνουν σε συμβιβαστική εξώδικη επίλυση των διαφορών τους, στις οποίες εντάσσονται και αυτές που

αναφύονται από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων τους, οι οποίες προκάλεσαν περιουσιακή ζημία σε τρίτους (βλ. άρθρα 105 και 106 Εισ.Ν.ΑΚ).

III. Συμπέρασμα

A. Από όλα όσα προαναφέρθηκαν και από τα στοιχεία του φακέλου συμπερασματικά προκύπτει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση :

1) πράγματι έλαβε χώρα το ζημιογόνο γεγονός και επήλθε η επικαλούμενη από τον αιτούντα ζημία ,όπως προκύπτει από το με αριθ. πρωτ. 10935/9.6.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ,Κυκλικής Οικονομίας και Ανακύκλωσης του Δήμου προς τη Νομική Υπηρεσία με θέμα : «Απάντηση της Υπηρεσίας μας στο με αρ. πρωτ. 2454/2022 έγγραφο», σε συνδυασμό με τα σχετικά νόμιμα παραστατικά που προσκομίστηκαν από τον αιτούντα ως προς τις διενεργηθείσες εργασίες επισκευής και το κόστος αυτών . Ο αιτών δεν έχει λάβει ασφαλιστική αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρεία, στην οποία είναι ασφαλισμένο το όχημά του, σχετικά με τις αναφερόμενες στην υπό κρίση αίτησή του ζημίες, όπως προκύπτει από την από 2.9.2022 υπεύθυνη δήλωσή του με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του.

3) υφίσταται εν προκειμένω ευθύνη του Δήμου για τη ζημία που προκλήθηκε από την Υπηρεσία Καθαριότητας στο όχημα του αιτούντος κατά τη διενέργεια εργασιών και η οποία θεμελιώνεται στο γεγονός ότι τα όργανα του Δήμου και στη συγκεκριμένη περίπτωση η Υπηρεσία Καθαριότητας κατά την εκτέλεση προγραμματισμένων εργασιών δεν μερίμνησε για την τοποθέτηση ταινιών σήμανσης-προειδοποίησης στον χώρο, όπου θα εκτελούνταν οι εργασίες, ώστε να απομακρυνθούν τα σταθμευμένα αυτοκίνητα και να αποτραπεί ο κίνδυνος πρόκλησης ζημίας , η οποία πράγματι προκλήθηκε και συνομολογείται στο ως άνω έγγραφο.

B. Έχω, συνεπώς, τη γνώμη, ότι ο Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου έχει τη δυνατότητα και πρέπει να προέλθει σε εξώδικο συμβιβασμό με τον αιτούντα κ. Θ. Ζ για την αποκατάσταση της θετικής ζημίας του (επισκευή της ζημίας του αυτοκινήτου του), σύμφωνα με τα όσα αναλυτικώς εκτίθενται παραπάνω, που θα καταρτισθεί

του Δήμου
αθεοδώρου
Πάγω / ΑΜ: 2001

του Δήμου
αθεοδώρου
Πάγω / ΑΜ: 2001

του Δήμου
αθεοδώρου
Πάγω / ΑΜ: 2001